

MESTNA OBČINA LJUBLJANA
Ž U P A N

Mestni trg 1, p.p. 25, 1001 Ljubljana
☎ 306 10-10 , 📠 306-12-14

Številka: 671-20/2008-27
Datum: 25.1.2008

MESTNA OBČINA LJUBLJANA
M E S T N I S V E T

ZADEVA: **PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI MESTNEGA SVETA**
MESTNE OBČINE LJUBLJANA

PRIPRAVIL: **Mestna uprava Mestne občine Ljubljana**
Oddelek za predšolsko vzgojo, izobraževanje in šport

NASLOV: **Predlog strategije razvoja športa v Mestni občini Ljubljana od 2008**
do 2012

POROČEVALCI: **Marija FABČIČ, načelnica OPVIŠ**
dr. Marta BON, predsednica Odbora za šport
Marko KOLENC, zunanji sodelavec

PRISTOJNO DELOVNO
TELO: **Odbor za šport**

PREDLOG SKLEPA: Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog Strategije razvoja športa v Mestni občini Ljubljana od 2008 do 2012

Ž U P A N
Mestne občine Ljubljana
Zoran JANKOVIĆ

Priloga:

- Predlog strategije razvoja športa v Mestni občini Ljubljana od 2008 do 2012

OBRAZLOŽITEV

1. PRAVNI TEMELJ ZA SPREJEM STRATEGIJE NA PODROČJU ŠPORTA V LJUBLJANI OD 2008 DO 2012

V 21. členu Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07– uradno prečiščeno besedilo) je določeno, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom.

V 27. členu Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 - UPB) so določene pristojnosti Mestnega sveta, da sprejema plane razvoja Mestne občine Ljubljana.

2. RAZLOGI IN CILJI, ZARADI KATERIH JE AKT POTREBEN

Nacionalni program športa določa okvire za celosten razvoj športa v Sloveniji, kar lokalnim skupnostim omogoča, da za svoje področje sprejemajo ustrezne razvojne usmeritve v športu ter določajo vsebine športa, ki so v javnem interesu in finančni okviru za sofinanciranje posameznih segmentov športa.

Zakon o športu (Uradni list RS 22/1998) opredeljuje javni interes in uresničevanje javnega interesa. Javni interes v športu obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena v vseh segmentih športa, ki se opredelijo v Nacionalnem programu športa (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program) in programih športa lokalnih skupnosti, zlasti na področju:

- športne vzgoje otrok in mladine,
- športne rekreacije,
- kakovostnega športa in vrhunskega športa,
- športa invalidov.

Lokalna skupnost uresničuje javni interes v športu tako, da:

- iz proračuna zagotavlja sredstva za realizacijo dela nacionalnega programa, ki se nanaša na lokalne skupnosti in z zagotavljanjem sredstev za izvedbo lokalnega programa športa,
- spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti,
- načrtuje, gradi in vzdržuje lokalno pomembne javne športne objekte.

V zakonu o športu je določeno, da lokalna skupnost za svoje področje določi programe športa, ki so v javnem interesu v lokalni skupnosti in merila, ki so podlaga za določitev sofinanciranje posameznih programov športa.

Z namenom usmerjene in k ciljem naravnane politike smo pripravili Strategijo na področju športa v Ljubljani od 2008 do 2012, ki bo podlaga za pripravo in sprejem letnih programov športa, ki jih vsako leto potrjuje Mestni svet. Letni programi športa do 2012 bodo podrobneje opredeljevali projekte in naloge, ki so v javnem interesu in bodo sofinancirani iz proračuna Mestne občine Ljubljana. Pravilniki in drugi akti, ki so podlaga za operacionalizacijo letnega

programa športa, bodo pripravljeni v šestih mesecih po sprejetju strategije in posredovani v razpravo in sprejem mestnim svetnikom v jeseni 2008.

3. OCENA STANJA NA PODROČJU, KI GA AKT UREJA

Ljubljana je po vseh podatkih najbolj razvita občina v Sloveniji, z največjim človeškim in finančnim potencialom. Razvito športno življenje je sestavni del vsakega sodobnega mesta. Ljubljana svoj položaj v športu izgublja celo v primerjavi s številnimi drugimi slovenskimi mesti, kaj šele v mednarodnem okolju.

Šport v Sloveniji in v tudi Ljubljani je organiziran na društvenih temeljih. Poleg tega pa na področju športne dejavnosti delujejo še gospodarske družbe in zavodi. Po podatkih AJ PES je v letu 2006 na področju Ljubljane delovalo 979 športnih organizacij. V 147 športnih organizacijah je bilo 500 zaposlenih. V letu 2006 je 804 športnih organizacij ustvarilo 75,6 mio EUR prihodkov iz poslovanja (ostale športne organizacije niso izkazale prihodkov oziroma odhodkov), od tega 65 nacionalnih športnih zvez, ki so ustvarila 35 mio EUR prihodkov. V gradivu je izkazano, da se poslovni rezultati športnih društev v Ljubljani se iz leta v leto slabšajo.

Podatki kažejo, da je navkljub posameznim športnim uspehom šport v organizacijski krizi predvsem zaradi slabega poslovnega okolja, velike razpršene organiziranosti, slabe razvitosti poslovnih in strokovnih kadrov, zastarelih poslovnih modelov in neposodobljene športne infrastrukture.

Po podatkih Agencije za šport Ljubljana je v osnovnih šolah v šolska športna tekmovanja, ki potekajo preko celega šolskega leta, vključenih v 20. športnih programih (panogah) letno dobrih 30.000 učencev. V programe srednjih šol, ki ravno tako potekajo preko celega šolskega leta, je vključenih vseh 32 srednjih šol. Programov pa se udeležuje dobrih 3.000 dijakov. Še posebej je pomemben program učenja plavanja, kjer naučimo dobrih 90 % osnovnošolskih otrok plavati. Vseh udeležencev programov Agencije za šport Ljubljana je letno približno 75.000.

Strel s sodelavci v raziskavi Ovrednotenje spremljave gibalnega in telesnega razvoja otrok in mladine v šol. letu 2001-2002 in primerjava nekaterih parametrov športnovzgojnega kartona s šol. letom 2000-2001 ter z obdobjem 1990-2000 (2003, Ljubljana, Zavod za šport Slovenije in Fakulteta za šport) v primerjavi nekaterih parametrov športnovzgojnega kartona pokaže, da so gibalne sposobnosti otrok in mladine od 8. do 19. leta starosti s področja Ljubljane v obdobju 1990-2000 nazadovale in ugotavlja, da ni dvoma, da imajo gibalne sposobnosti pomembno vlogo pri pogostosti in raznovrstnosti ukvarjanja s športom, odločilno vlogo imajo prav gotovo tudi v vrhunskem športu.

Vrhunskega in kakovostnega športa v Ljubljani je vedno manj. V Ljubljani so športni navdušenci brez svojih klubov, mladi pa brez svojih vrhunskih športnih vzornikov. Športna društva bi lahko z večjim številom aktivnih članov, izboljšala delovanje oz. poslovanje. Nekatere vrhunske nogometne, roketne in druge ekipe, ki so bile nosilke športa v mestu, so se razpusile. Kakšno je stanje na področju tekmovalnega in vrhunškega športa, nazorno kaže tudi zmanjševanje deleža kategoriziranih in vrhunskih športnikov MOL v celotni strukturi kategoriziranih športnikov v

Sloveniji. V zadnjih petih letih se je delež ljubljanskih kategoriziranih športnikov v razmerju do vseh v Sloveniji z 32 % zmanjšal na 22 %.

Zmanjšal se je tudi delež ljubljanskih športnikov med udeleženci slovenske reprezentance na olimpijskih igrah. Na zimski olimpijskih igrah leta 2006 je bilo npr. le 8 % ljubljanskih športnikov, medtem, ko jih je bilo na treh predhodnih igrah še enkrat več.

Ljubljana je po stopnji razvitosti, po metodologiji UMAR, daleč na prvem mestu, po izdatkih za šport na prebivalca pa je v sredini mestnih občin. Ljubljana je po športni površini na prebivalca med zadnjimi občinami v Sloveniji. Športni objekti so zastareli in neudobni za športne udeležence. Takšni športni objekti ne omogočajo izvedbe kakovostnega športnega dogodka in ponudbe spremljevalnih storitev, ki bi športnim društvom omogočale pridobivanje dodatnih prihodkov iz poslovanja.

4. POGLAVITNE REŠITVE

Ljubljana bo v srednjeročnem obdobju oz. do Olimpijskih iger v Londonu 2012 postala mesto športa, prepoznavna v Evropi in svetu.

Športni center Stožice bo postal „srce“ športa v Ljubljani in v Sloveniji, ki bo omogočal razvoj množičnega in vrhunškega športa. Športni center Stožice, športni parki (Tivoli, Kodeljevo, Ilirija, Svoboda, Ilirija, Krim) in otoki športa za vse v mestnih četrtih skupnostih bodo meščanom, obiskovalcem in turistom omogočali kakovostno preživljanje prostega časa v športnem življenjskem slogu.

Športna društva in njihove zveze, „prebujenih“ mestnih športnih blagovnih znamk (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...) bodo postale sodobne športne organizacije, ki bodo s sodobnimi poslovnimi modeli ustvarjale kakovostno ponudbo na področju množičnega in vrhunškega športa, po meri vseh meščanov, obiskovalcev in turistov.

Razvoj športa v Ljubljani bo temeljil na treh programskih smernicah:

1. Vsak meščan povezan s športom

Večina meščanov Ljubljane se bo lahko identificiral z vsaj enim vrhunskim športnim klubom in si v njem, v vseh pojavnih oblikah športa (šport mladih, športna rekreacija, šport invalidov, kakovostni in vrhunski šport) lahko oblikoval svoj življenjski športni slog.

Ključne aktivnosti za povečanje množičnosti v vseh pojavnih oblikah športa:

- vsakemu otroku v okviru interesnih šolskih dejavnosti omogočiti vsaj 2 uri tedensko brezplačne udeležbe v programih športnih društev,
- spodbuditi športna društva in njihove zveze (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...), da pospešujejo vključevanje v programe vseh pojavnih oblik športa tako športno aktivne kot navijače oz. navdušence klubov.
- tesneje povezati nekatere dejavnosti Agencije za šport s programi društev in njihovih zvez (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...),

- v okviru športnih društev in njihovih zvez vzpostaviti sistem vseživljenjskega učenja (športne šole, delavnice) za športno aktivne, za člane športnih društev, navijaške skupnosti in predvsem za tiste meščane, ki se s športom ukvarjajo izven športnih klubov ter s tem pospeševati kakovostno ukvarjanje s športom,
- meščanom in turistom na enem mestu (elektronski in tiskani mediji, mobilna telefonija, internet TV) omogočiti dostop do športnih programov in športnih objektov.

2. Vrhunski športni dosežki

Ljubljanski športniki bodo dosegali vrhunske športne dosežke na olimpijskih igrah, univerzijadah in drugih mednarodnih tekmovanjih.

Ključne aktivnosti za izboljšanje vrhunskih športnih dosežkov:

- v prednostnih športnih panogah bodo za otroke in mlade vzpostavljene športne šole (sofinanciranje plač trenerjem, meritve in svetovanja perspektivnim športnikom, materialni stroški in športni objekt), ki bodo tesneje povezane s športnimi oddelki v osnovnih in srednjih šolah,
- izboljšan bo sistem razvoja strokovnih kadrov (profesionalnih in volonterskih),
- v povezavi s sistemi na državni ravni se bo izboljšalo zagotavljanje statusnih pravice perspektivnim in vrhunskim športnikom ter trenerjem,
- profesionalne športne klube se bo spodbudilo k reorganizaciji v gospodarske družbe,
- na vseh ravneh se bo spodbujati Fair play in boj proti uporabi nedovoljenih poživil
- z sodelovanjem z OKS, nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami in športnimi društvi s sedežem v MOL povečati število velikih mednarodnih športnih tekmovanj.

3. Urbani športni prostor

Izgrajena in prenovljena bo urbana športna infrastruktura, po svetovnih standardih, ki bo Ljubljano uvrstila na zemljevid svetovnih športnih mest.

Ključne aktivnosti za izboljšanje urbanega športnega prostora:

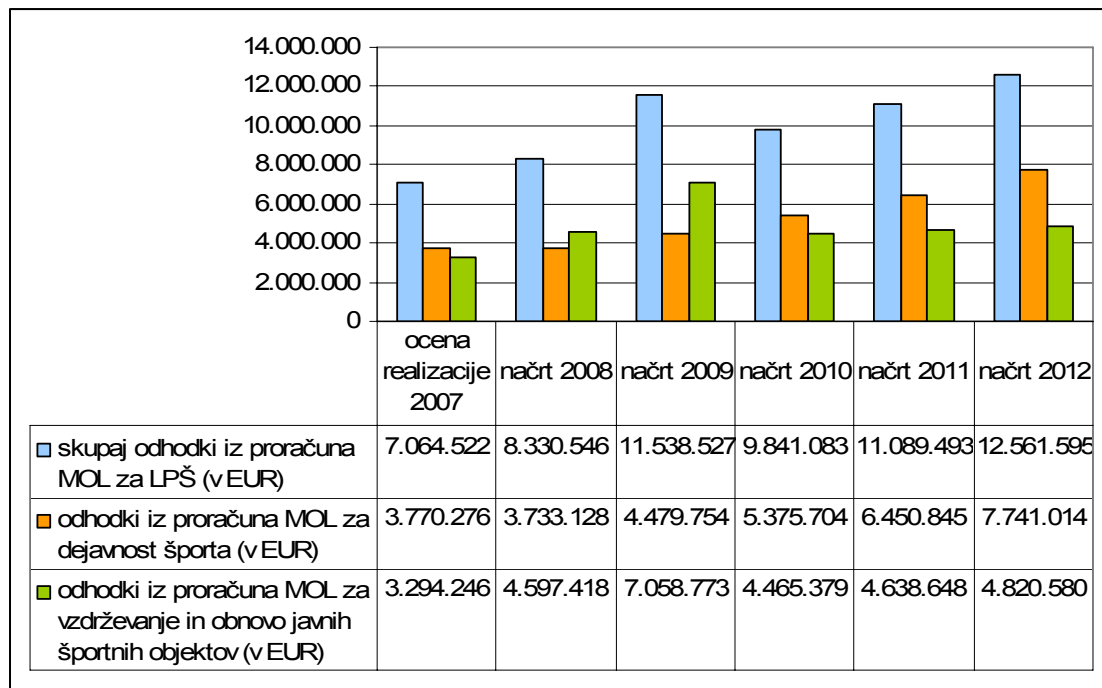
- izgradnja Športni center Stožice s stadionom in športno dvorano,
- obnovljeni športni parki Bežigrad, Tivoli, Ilirija, Svoboda, Krim, športni center Kodeljevo, Kolezija,
- v posameznih mestnih četrtih skupnostih bodo vzpostavljeni otoki športa za vse (obnovljena igrišča v naseljih, ureditev tekaških in pohodnih poti ter drugih zunanjih športnih površin)
- zasebnemu kapitalu bo omogočena hitrejša izgradnja zasebnih športnih centrov.

5. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Realizacija Nacionalnega programa športa v Mestni občini Ljubljana najbolj zaostaja na področju dejavnosti športa. Po nacionalnem programu športa, bi morali znašati izdatki za

STRATEGIJA RAZVOJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI LJUBLJANA OD 2008 DO 2012

dejavnost športa v letu 2010 nekaj manj kot 10 mio EUR. V Letnem programu športa za leto 2008 je predvidenih 3,7 mio EUR sredstev za dejavnost. Do leta 2012 je predvideno, da bi se iz proračuna sredstva za športno dejavnost skoraj podvojila.

Z ustreznimi ukrepi bo odsek oziroma Oddelek za šport v sodelovanju s športnimi organizacijami namenil posebno pozornost povečanju sredstev za šport iz proračuna MOL, iz državnega proračuna, Fundacije za šport ter evropskih skladov. Finančne posledice za MOL bodo vsako leto opredeljene v okviru proračuna MOL ter letnega programa športa.

NAČELNICA
Marija FABČIČ

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

STRATEGIJA RAZVOJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI LJUBLJANA OD 2008 DO 2012

Ljubljana, januar 2008

AVTORJI:

**dr. Marta Bon
Marko Kolenc
mag. Borut Peršolja
dr. Gregor Tomc**

Kazalo

1. UVOD.....	10
2. Šport v Ljubljani leta 2012 bo prepoznaven po množičnosti, vrhunskosti in urbanem športnem prostoru	11
3. Ocena stanja – šport v Ljubljani do leta 2007	12
4. SWOT analiza športa v Ljubljani	17
5. Strateške smernice športa v Ljubljani.....	18
5.1. Večina meščanov povezanih s športom.....	19
5.2. Vrhunski športni dosežki	20
5.3. Urbani športni prostor	21
5.4. Sodobna organiziranost športa in športnih klubov ter usposobljeni strokovni in organizacijski kadri	22
5.5. Mestna občina Ljubljana bo za uresničevanje strategije športa ustanovila Oddelek za šport.....	23
6. Finančne posledice za Mestno občino Ljubljana do leta 2012	24
7. Uresničevanje strateških smernic.....	25
7.1. Ukrepi za uresničevanje strateških smernic na področju množičnega športa ..	25
7.2. Uresničevanje strateških smernic na področju zagotavljanja pogojev za vrhunske športne dosežke	26
7.3. Ukrepi za uresničevanje strateških smernic na področju zagotavljanja urbanega športnega prostora	27
7.4. Ukrepi za uresničevanje strategije športa 2012 na področju zagotavljanja sodobne organiziranosti športnih organizacij.....	28
7.5. Ukrepi za uresničevanje strategije športa 2012 na področju Mestne uprave ..	29
8. Vloge nosilcev pri uresničevanju strategije	31
9. Zakonske in druge podlage za sprejem in uresničevanje strategije za šport	32

Vizija športa v Ljubljani do 2012

Ljubljana bo do leta 2012 še bolj vsestransko kot doslej postala mesto športa, prepoznavno v Evropi in svetu. Udejanjala bo šport kot kakovostno prvino zdravega načina življenja za vse meščane z raznoliko športno ponudbo za vse starostne skupine in v vseh življenjskih obdobjih.

Ljubljana si bo kot mesto športa prizadevala za kakovosten razvoj, pogoje in dosežke perspektivnih in vrhunskih športnikov vseh dogovorjenih športnih panog.

Uravnotežen razvoj različnih pojavnih oblik športa za vse in programov vrhunškega športa ostaja in postaja osrednja strateška naloga v sinergičnem partnerstvu med civilno sfero športa in mestom Ljubljano ter drugimi zainteresiranimi subjekti.

Športni center Stožice bo postal srce športa v Ljubljani in v Sloveniji, kjer se bo razvijal množični in vrhunski šport. Meščanom, obiskovalcem in turistom bo Športni center Stožice omogočal kakovostno preživljanje prostega časa v športnem življenjskem slogu.

Športna društva in njihove zveze prebujenih mestnih športnih blagovnih znamk (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...) bodo postali sodobne športne organizacije, ki bodo s sodobnimi poslovnimi modeli ustvarjale kakovostno ponudbo na področju množičnega in vrhunškega športa po meri vseh meščanov, obiskovalcev in turistov.

1. UVOD

Veliko je razlogov, ki utemeljujejo potrebo po postavljanju strateških usmeritev v vsaki dejavnosti, tako tudi v športu. Šport je specifičen iz mnogo razlogov. Po eni strani nam je tako blizu, da o njem vsi razpravljamo, po drugi pa je vodenje in ravnanje na področju športa zelo zapleteno. V pričujem dokumentu je zajeta vrsta analiz iz različnih dokumentov na področju športa, predvsem pa pogledov poznavalcev športa. Pripravljalci gradiva smo izbrali metodo, na podlagi katere smo različne poglede posplošili ter iskali splošna in optimalna izhodišča. Nastal je dokument, v katerega smo vključili še glavne predloge in pripombe iz javne razprave. Najpogostejša pripomba razpravljavcev je bila, da je treba sprejemanje strategije upočasniti, da je potrebnega več razpravljanja in usklajevanja. Zdi se, da pri kritikih ne gre toliko za nestrinjanje s konkretnimi predlogi kot za strah pred spremembo, čeprav je večina govorcev nezadovoljnih z obstoječim stanjem v športu. Problem je tudi v tem, da večina športnih delavcev nima celostnega vpogleda v problematiko športa, kar je povsem razumljivo. Zanima jih stanje na področju, na katerem delujejo, medtem ko je za ocenjevanje strategije potrebne več volje in poglobljanja. Odklanjanje strategije je bilo največkrat motivirano bodisi s strahom bodisi z nezainteresiranostjo za celoto problema, ne pa z nestrinjanjem.

Ena izmed pomembnejših pridobitev, ki izhaja iz smernic, bo Oddelek za šport. To se zdi prvi pogoj, da šport iz dosedanjih navezav zgolj na šole in vrtce vstopi še na področja, kot so zdravje, turizem in gospodarstvo. Tu je še ogromno priložnosti za šport, ki bo lahko tako nastopal kot pobudnik in kot kompetenten partner za nove razsežnosti športa. Strateške smernice krepijo vlogo društev in s tem civilno sfero športa ter »prebujajo« tradicionalna močna športna imena v športnih zvezah Ljubljana, Olimpija, Slovan, Krim, Svoboda, Ilirija ... Spodbujati želimo pripadnost tem društvom, športu in Ljubljani: tako kot doslej bo še naprej imel prednost šport otrok in mladine.

V tem trenutku pa je prednostna naloga, sprejeti odgovornost za oblikovanje strateških smernic na področju športa v Ljubljani in stati za njihovim uresničevanjem.

dr. Marta Bon

2. Šport v Ljubljani leta 2012 bo prepoznaven po množičnosti, vrhunskosti in urbanem športnem prostoru

➤ VEČINA MEŠČANOV POVEZANIH S ŠPORTOM

Večina meščanov Ljubljane se bo lahko poistovetila z vsaj enim športnim klubom in si v njem oblikovala tudi svoj življenjski športni slog.

➤ VRHUNSKI ŠPORTNI DOSEŽKI

Ljubljanski športniki bodo dosegali vrhunske športne dosežke na olimpijskih igrah, univerzijadah, svetovnih in evropskih prvenstvih ter na drugih mednarodnih tekmovanjih.

➤ URBANI ŠPORTNI PROSTOR

Po svetovnih standardih bo zgrajena in prenovljena bo urbana športna infrastruktura, ki bo Ljubljano uvrstila na zemljevid svetovnih športnih mest.

3. Ocena stanja – šport¹ v Ljubljani do leta 2007

Ljubljana je po vseh podatkih najbolj razvita občina v Sloveniji in ima največje človeške in finančne vire. Razvito športno življenje je sestavni del vsakega sodobnega mesta, Ljubljana pa je svoj položaj v športu izgubila celo v primerjavi s številnimi drugimi slovenskimi mesti, še toliko bolj pa v mednarodnem okolju.

Šport v Ljubljani je tako v Sloveniji organiziran na društvenih temeljih, poleg tega pa na področju športne dejavnosti delujejo še gospodarske družbe in zavodi. Po podatkih AJPes je v letu 2006 na področju Ljubljane delovalo 979 športnih organizacij. V 147 športnih organizacijah je bilo 500 zaposlenih. V letu 2006 je 804 športnih organizacij ustvarilo 75,6 mio evra prihodkov iz poslovanja (preostale športne organizacije niso izkazale prihodkov oziroma odhodkov), od tega 65 nacionalnih športnih zvez, ki so ustvarile 35 mio evrov prihodkov. V gradivu je izkazano, da se poslovni rezultati športnih društev v Ljubljani iz leta v leto slabšajo.

Preglednica 1: Organizacijska struktura športnih organizacije, izid poslovanja v letu 2006 in struktura zaposlenih

	število organizacij	skupni prihodki v evrih	število povprečno zaposlenih	število organizacij z zaposlenimi
športna društva in lokalne športne zveze	775	26.996.494	235	79
nacionalne športne zveze	65	35.018.954	116	27
mednarodne športne zveze	1	8.774	0	0
gospodarske družbe	58	6.907.791	74	31
samostojni podjetniki	68	939.069	4	3
zasebni zavodi	9	1.686.690	11	4
javni zavodi	3	4.041.904	60	3
	979	75.599.676	500	147

Vir: AJPes, 2007

Poslovni rezultati športnih društev v Ljubljani se iz leta v leto slabšajo. Šport je po vseh kazalcih ne samo družbena dejavnost, temveč tudi gospodarska panoga, ki v Sloveniji ustvari več kot 2 odstotka bruto družbenega proizvoda. Številni poznavalci napovedujejo, da bo v prihodnjih nekaj letih šport postal glavna pristočna industrija. Tega se zaveda tudi Evropska unija s sprejetjem bele knjige o športu, s katerim so vzpostavljeni tudi formalni pogoji za črpanje sredstev neposredno za šport iz večine skladov Evropske unije.

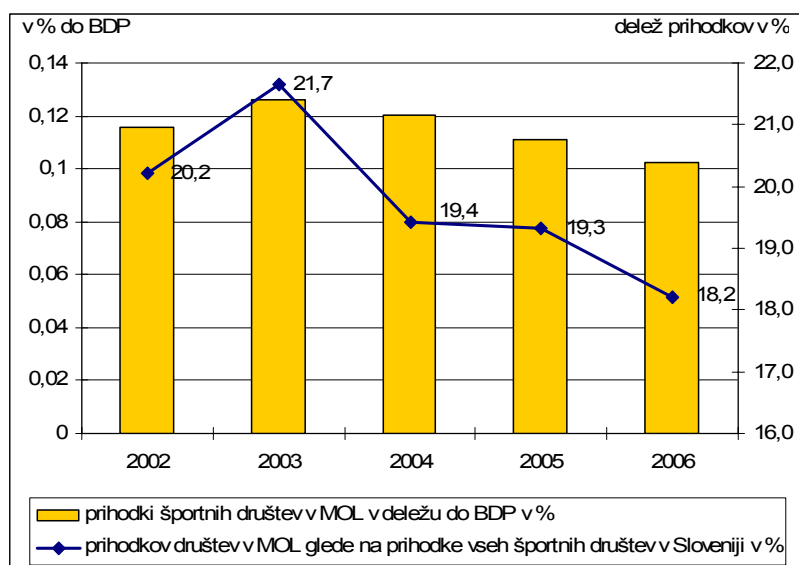
¹ Kaj je šport? Svet Evrope je v Evropski listini o športu leta 1992 šport opredelil kot vse oblike telesne aktivnosti, ki so s priložnostnim ali organiziranim ukvarjanjem usmerjene k izražanju ali izboljševanju telesne vzdržljivosti, k duševnemu blagostanju in k oblikovanju družbenih odnosov ter pridobivanju rezultatov na tekmovanjih na vseh ravneh.

Podatki kažejo, da je kljub posameznim športnim uspehom šport v organizacijski krizi predvsem zaradi slabega poslovnega okolja, pretirano razpršene organiziranosti, slabe razvitosti poslovnih in strokovnih kadrov, zastarelih poslovnih modelov in neposodobljene športne infrastrukture.

Niti mestna uprava niti športna društva in druge organizacije doslej niso pripravljali projektov na zalogo, za prenovo in gradnjo športnih objektov oz. novih športnih storitev, ki bi omogočale hitrejši in učinkovitejši črpanje finančnih sredstev iz drugih javnih sredstev na državni in evropski ravni. S tem bi se lahko bistveno pomnožila javna sredstva proračuna Mestne občine Ljubljana in povečali proračuni športnih društev.

Da je šport v Ljubljani v krizi, kažejo, poleg propada številnih ljubljanskih klubov, tudi podatki o ustvarjenih prihodkih športnih društev v zadnjih nekaj letih. V deležu bruto družbenega proizvoda se prihodki športnih društev s sedežem v Mestni občini Ljubljana realno zmanjšujejo za 5 do 7 odstotkov letno.

Prikaz 1: Prihodki športnih društev (brez NPŠ) s sedežem v MOL v deležu BDP in deležu glede na skupne prihodke vseh športnih društev

Vir: AJPES

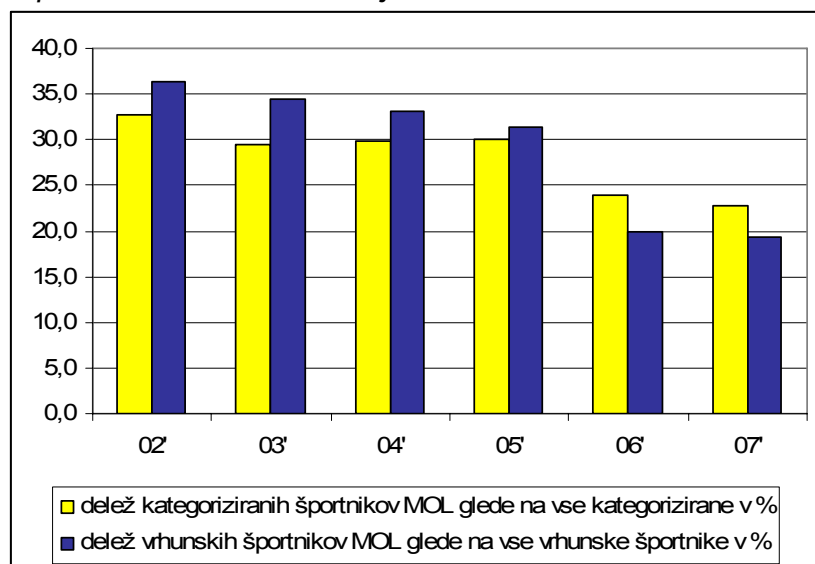
Po podatkih Agencije za šport Ljubljana je vključenih v osnovnih šolah v šolska športna tekmovanja, ki potekajo vse šolsko leto, v 20 športnih programov (panog) letno dobrih 30.000 učencev. V programe srednjih šol, ki ravno tako potekajo vse šolsko leto, je vključenih vseh 32 srednjih šol, programov pa se udeležuje dobrih 3.000 dijakov. Še posebej je pomemben program učenja plavanja, kjer naučimo dobrih 90 odstotkov osnovnošolskih otrok plavati. Vseh udeležencev programov Agencije za šport Ljubljana je letno približno 75.000.

Strel s sodelavci v raziskavi *Ovrednotenje spremljave gibalnega in telesnega razvoja otrok in mladine v šol. letu 2001-2002 in primerjava nekaterih parametrov športnovzgojnega kartona s šolskim letom 2000-2001 ter z obdobjem 1990-2000* (2003, Ljubljana, Zavod za šport Slovenije in Fakulteta za šport) v primerjavi nekaterih parametrov športnovzgojnega kartona pokaže, da so gibalne sposobnosti otrok in mladine od 8. do 19. leta starosti s področja Ljubljane v obdobju 1990-2000 nazadovale, in ugotavlja, da se gibalne sposobnosti nedvomno pomembno razvijajo s pogostim in raznovrstnim ukvarjanjem s športom, še toliko bolj pa to velja za ukvarjanje z vrhunskim športom.

Vrhunskega in kakovostnega športa je v Ljubljani vedno manj. V Ljubljani so športni navdušenci brez svojih klubov, mladi pa brez svojih vrhunskih športnih vzornikov. Športna društva bi lahko z večjim številom aktivnih članov izboljšala delovanje oz. poslovanje. Nekatere vrhunske nogometne, rokometne in druge ekipe, ki so bile nosilke športa v mestu, so se razpusile. Kakšno je stanje na področju tekmovalnega in vrhunskega športa, nazorno kaže tudi zmanjševanje deleža kategoriziranih in vrhunskih športnikov Mestne občine Ljubljana v celotni strukturi kategoriziranih športnikov v Sloveniji. V zadnjih petih letih se je delež ljubljanskih kategoriziranih športnikov v razmerju do vseh v Sloveniji z 32 odstotkov zmanjšal na 22 odstotkov.

Zmanjšal se je tudi delež ljubljanskih športnikov med udeleženci slovenske reprezentance na olimpijskih igrah. Na zimski olimpijskih igrah leta 2006 je bilo na primer le 8 odstotkov ljubljanskih športnikov, medtem ko jih je bilo na treh predhodnih igrah še enkrat več.

Prikaz 2: Delež kategoriziranih športnikov Mestne občine Ljubljana v strukturi kategoriziranih športnikov celotne Slovenije

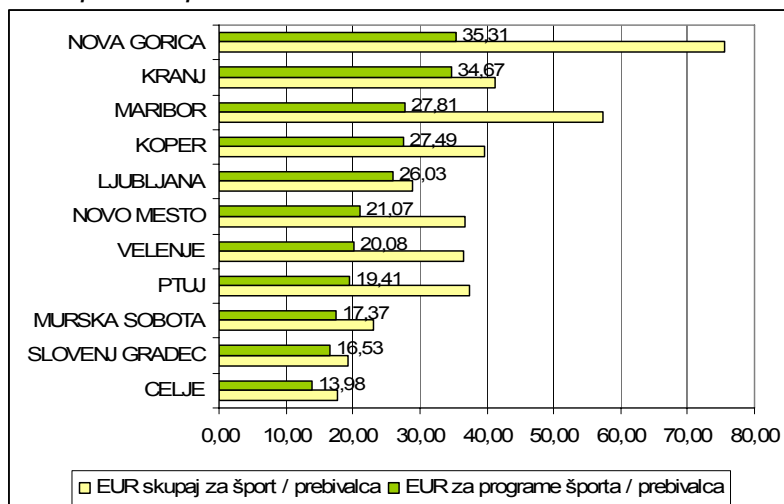
Vir: OKS-ZŠZ

Lahko rečemo, da je za opisano stanje vrhunškega in kakovostnega športa, ki izkazuje tudi vedno slabše poslovne rezultate, razlog med drugim tudi:

- v slabši povezanosti interesnih programov športa otrok in mladine v osnovnih in srednjih šolah s programi športnih društev;
- slabši povezanosti programov otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, ki se izvajajo v okviru nacionalnih panožnih športnih šol s programi športnih šol na mestni ravni;
- razpršeni organiziranosti športnih društev in nepovezanost iv interesne poslovne in strokovne centre.

Ljubljana je po stopnji razvitosti, upošteva metodologijo UMAR, daleč na prvem mestu, po izdatkih za šport na prebivalca pa je v sredini mestnih občin.

Prikaz 3: Izdatki za šport na prebivalca v mestnih občinah v letu 2006

Vir: Ministrstvo za finance, 2007

Ljubljana je po športni površini na prebivalca med zadnjimi občinami v Sloveniji. Športni objekti so zastareli in neudobni za športne udeležence. Takšni športni objekti ne omogočajo izvedbe kakovostnega športnega dogodka in ponudbe spremljevalnih storitev, ki bi športnim društvom omogočale pridobivanje dodatnih prihodkov iz poslovanja.

V Mestni občini Ljubljana s športnimi objekti upravlja Zavod Tivoli. Zavod je bil ustanovljen za dejavnosti upravljanja, urejanja in vzdrževanja športnih objektov, ki so v lasti ustanovitelja in so namenjeni izvajanju Letnega programa športa Mestne občine Ljubljana, ki je v javnem interesu. S 1. januarjem 2008 je Zavod Tivoli prevzel v upravljanje 75 športnih objektov; s tako reorganizacijo želi Mestna občine Ljubljana doseči predvsem:

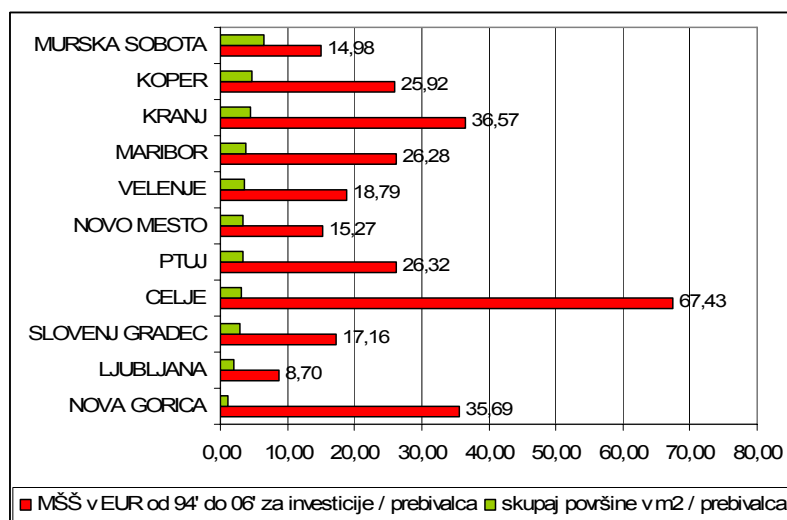
- zakonitost stanja z vidika Zakona o stvarnem premoženju države in občin (predvsem na strani Mestne občine Ljubljana) in z vidika Zakona o društvih (predvsem na strani zvez in društev) ter usklajitev poslovanja v skladu z

zakonodajo s področja javnih financ, javnega naročanja, najemnih razmerij in zaposlovanja;

- ohranjanje in izboljšanje obstoječega stanja vzdrževanja športnih objektov in kakovostnejše načrtovanje mreže športnih objektov v Mestni občini Ljubljana;
- gospodarnejše poslovanje z vidika zniževanja stroškov (voda, elektrika, ogrevanje; storitveni servisi – čiščenje, računovodstvo ...) in zvišanja prihodkov na račun oddajanja prostih zmogljivosti.

Mestna občina Ljubljana je v zadnjih desetih letih iz državnega proračuna prejela od vseh mestnih občin najmanj sredstev za gradnjo športnih objektov. Razlog zagotovo ni samo v odnosu države do športa v Ljubljani, temveč tudi v manj učinkovitem upravljanju javnih športnih površin in slabi pripravi investicijskih projektov. Temu primerne so tudi športne površine na prebivalca. Ljubljana se tudi po tem kazalniku uvršča na rep mestnih občin. Če postavimo število kategoriziranih športnikov na m² športne površine, se jih v Ljubljani na m² stiska skoraj 400, v Celju pa le nekaj več kot 50.

Prikaz 4: Izdatki Ministrstva za šolstvo in šport za gradnjo športnih objektov od leta 1994 do leta 2006

Vir: Ministrstvo za šolstvo in šport

Nadaljevanje izvajanja *status quo* politike Mestne občine Ljubljana na področju športa lahko tako z družbenega kot gospodarskega vidika povzroči dolgoročne posledice za šport in tudi nekatere komplementarne dejavnosti v mestu, kot so turizem, gospodarstvo, izobraževanje in sociala.

4. SWOT analiza športa v Ljubljani

Prednosti	Slabosti
- dolga tradicija športa v Ljubljani - Ljubljana je glavno mesto Slovenije - v programu župana ima šport veliko prednost - visoka stopnja športne kulture in interesa meščanov - ponudba interesnih programov športa otrok in mladih v osnovnih šolah, ki jih izvaja Agencija za šport - velik kadrovskega potencial (športniki, trenerji, navdušenci) in s tem znanja za nov zagon športa v mestu - visoka zavest o pomenu športa za zdravje in za promocijo mesta - dobra umeščenost športa v sistem izobraževanja	- večletno pomanjkanje skupne vizije in strategije - slaba športna infrastruktura za vrhunske športne dogodke - neučinkovito upravljanje javnih športnih objektov - premalo urejenih površin športa za vse - nepovezanost programov, ki se izvajajo v okviru javne službe Agencije za šport in programov športnih društev - vmešavanje dnevne politike v nekatere športne klube in neopredeljenost lastniških razmerij - slabi rezultati kakovostnega in vrhunskega športa in nekonkurenčnost športnih klubov - zmanjševanje deleža kategoriziranih športnikov - nepregledno in prenizko sofinanciranje športa (tako iz javnih kot zasebnih sredstev) - poslovanje športnih društev in njihovih zvez
Nevarnosti	Priložnosti
- slaba podpora politike na državni ravni, tudi v času predsedovanja EU - velike birokratske ovire za hitrejše uveljavljanje zasebnega interesa na področju športa - prekinitev izvajanja dejavnosti upravljanja športnih objektov v nekaterih zvezah športnih društev - stalno zmanjševanje prihodkov športnih društev (brez NPŠZ) v deležu BDP (realno za 5 do 7 odstotkov na letni ravni) - nezainteresiranost mladih za delovanje v športnih društvih - premalo znanja za poslovanje športnih društev	- velik kadrovskega potencial (športniki, trenerji, managerji ...) - spodbujanje zasebne pobude tako na področju športa za vse kot profesionalnega športa - spodbujanje javno-zasebnega partnerstva (tako z izvajalci programov kot z možnimi investitorji) - upravljanje športne infrastrukture pod eno streho - posodobljene manjše nepokrite športne površine (otoki športa za vse) - spodbujanje razvoja vrhunskih športnih spektaklov - vzpostavljanje informacijske infrastrukture, temelječe na sodobnih smernicah interneta 2.0-šport za zabavo na spletu (IPTV športa Ljubljane, IP prodaja ...), v sodelovanju z zasebno pobudo - izboljšanje športne ponudbe za turiste - izboljšanje povezovanja športa s skrbjo za zdravje (za preventivo in kurativo) - izboljšanje možnosti za volontersko delo mladih v športnih društvih - do 2013 najboljše možno črpanje sredstev iz strukturnih in drugih skladov EU za projekte v povezavi s turizmom, zdravjem in varovanjem okolja - povezovanje športa v mestu z drugimi dejavnostmi (turizem, gospodarstvo ...)

5. Strateške smernice športa v Ljubljani

Javni interes na področju športa v Ljubljani je interesno in prostovoljno delovanje zlasti na področjih športne vzgoje, športne rekreacije, kakovostnega in vrhunškega športa ter športa invalidov. Športna društva in njihove zveze (civilna sfera) bodo imeli osrednjo vlogo na področju športa v Ljubljani, pri čemer bo Mestna občina Ljubljana s sistemskimi ukrepi izvajala podporo pri njihovem delovanju in razvoju.

Zgodbo o mestu športa bomo pisali meščani in turisti. Meščani in turisti bomo v urbanem športnem načinu življenja dajali utrip mestu v sodobnih športnih objektih in z vrhunskimi športnimi programi, ki jih bodo izvajala športna društva in njihove zveze. Podporo glavnim protagonistom športa v Ljubljani bosta nudila Javni zavod Tivoli in novoustanovljeni Oddelek za šport v Mestni upravi Mestne občine Ljubljana, ki bo s svojim delovanjem učinkoviteje ustvarjal možnosti za ponovni zagon športa v prestolnici kot prostočasne industrije prihodnjega desetletja.

Ljubljana, mesto športa

5.1. Večina meščanov povezanih s športom

Izhodišče

Interesni programi športa otrok in mladine, športna rekreacija odraslih, šport invalidov

Vsak drugi meščan Ljubljane bo kot aktivni član vključen v programe društev oz. skupnosti navdušencev, ki delujejo v okviru mestnih športnih zvez (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...).

Ambicija

V okviru interesnih šolskih dejavnosti se bodo otroci in mladi vsaj 2 uri tedensko lahko brezplačno udeležili programov, ki jih bodo v sodelovanju s šolami izvajala športna društva in njihove zveze.

Otrokom, mladim in odraslim bomo neposredno v naseljih omogočili kakovostno športno-rekreativno ponudbo v društvih, pri zasebnikih ali kot samostojno dejavnost.

V vsakem letnem času bomo organizirali najmanj eno veliko množično mednarodno športno-rekreativno prireditev.

Turisti bodo Ljubljano začeli prepoznavati tudi zaradi prijazne infrastrukture športa za vse in zaradi velikih množičnih prireditev.

Dejavnosti

Spodbuditi želimo športna društva in njihove zveze (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...), da bodo pospeševala vključevanje v programe vseh pojavnih oblik športa tako športno aktivne kot navijače oz. navdušence klubov.

Tesneje bomo povezali nekatere dejavnosti Agencije za šport s programi društev in njihovih zvez (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...). Agencija za šport bo skupaj z Oddelkom za šport in Zavodom Tivoli izvajala podporno dejavnost za društva in zveze. Programe, povezane z interesnimi šolskimi športnimi dejavnostmi, bodo namreč izvajala društva in njihove zveze. S tem bo športnim društvom omogočeno učinkovitejše vzpostavljanje partnerstev z interesnimi šolskimi dejavnostmi in hitrejše vključevanje otrok, mladih in njihovih staršev v programe športnih društev.

V okviru športnih društev in njihovih zvez je potrebno vzpostaviti sistem vseživljenjskega učenja (športne šole, delavnice) za športno aktivne, za člane športnih društev, navijaške skupnosti in predvsem za tiste meščane, ki se s športom ukvarjajo zunaj športnih klubov. S tem želimo pospeševati kakovostno ukvarjanje s športom.

Meščanom in turistom želimo na enem mestu (npr. mobilnem telefonu, IPTV) omogočiti dostop do športnih programov in športnih objektov. V sodelovanju z mediji (elektronski in tiskani) je potrebno izvajati animacijske in promocijske programe za povečevanje števila športno aktivnih.

V sodelovanju s ponudniki športnih programov je potrebno pripravljati projekte na zalogo za črpanje državnih in evropskih sredstev. Nudili bomo podporo izvajalcem letnega programa športa pri črpanju sredstev iz javnih skladov države in EU ter podporo pri upravnih postopkih na mestni in državni ravni.

5.2. Vrhunski športni dosežki

Izhodišče

Kakovosten in vrhunski šport otrok, mladine, študentov in odraslih

Vrhunski šport in vrhunski športni dogodki v mestu pomembno vplivajo na razvoj vseh pojavnih oblik športa tako med otroki, mladimi in študenti kot med odraslimi.

Ambicija

Ljubljanski športniki bodo dosegli vrhunske športne dosežke na zimskih olimpijskih igrah leta 2010 oz. poletnih olimpijskih igrah leta 2012 ter na poletnih in zimskih univerzijadah leta 2009 in 2011.

V ekipnih športih (nogomet, košarka, rokomet, hokej, odbojka, vaterpolo, rugby) in individualnih prednostnih športih (atletika, plavanje, športna gimnastika, alpsko smučanje, tenis, smučarski teki, smučarski skoki, judo, kajak idr.) bodo ljubljanski športniki in športnice prevzeli vodilno mesto na tekmovanjih državne ravni ter na mednarodnih tekmovanjih. Z vrhunskimi dosežki bodo ljubljanski športniki promovirali Ljubljano.

V celotni strukturi kategoriziranih športnikov v Sloveniji je potrebno povečati delež kategoriziranih ljubljanskih športnikov za 10 odstotkov.

V sodelovanju z nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami bo v Ljubljani organiziranih več mednarodnih vrhunskih športnih dogodkov kot zdaj. Turisti bodo Ljubljano začeli prepoznavati tudi zaradi vrhunskih športnih dogodkov.

Dejavnosti

V okviru športnih zvez (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...) je potrebno v vsaki prednostni športni panogi organizirati najmanj eno panožno športno šolo (sofinanciranje plač trenerjem, meritve športnikov, materialni stroški in zagotavljanje javnega športnega objekta).

V sodelovanju z inštituti za šport je potrebno vzpostaviti sistem razvoja in meritev mladih obetavnih (perspektivnih) športnikov.

V sodelovanju z nosilci izobraževanja (univerza in druge svetovalne organizacije) je potrebno v društvih in njihovih zvezah izboljšati sistem razvoja strokovnih kadrov (poklicnih in volonterskih).

V povezavi s sistemi na državni ravni je potrebno zagotavljati statusne pravice obetavnim in vrhunskim športnikom ter trenerjem. Izboljšati je potrebno zdravstveno varstvo športnikov, boj proti dopingu in nasilju v športu.

Za doseganje večjih pomnoževalnih učinkov je nujno do določene mere uskladiti prednostne športne panoge z razvrstitvijo na državni ravni (Ministrstvo za šolstvo in šport, Fundacija za šport).

Spodbujati je potrebno izdelavo projektov na zalogo za učinkovitejše črpanje sredstev iz javnih skladov na državni ravni in na ravni EU ter nuditi podporo izvajalcem letnega programa športa pri upravnih postopkih na mestni in državni ravni.

V društvih in njihovih zvezah je potrebno spodbujati poštena pravila igre (*fair play*) in vključevanje v programe na državni in mednarodni ravni.

5.3. Urbani športni prostor

Izhodišče

Javna in zasebna mreža nepokritih in pokritih športnih površin

Urbana športna infrastruktura bo Ljubljano uvrstila na zemljevid evropskih mest, meščanom in turistom pa bo omogočila oblikovanje športnega življenjskega sloga. Športni objekti se razvrščajo v »centre« nacionalnega pomena, »parke« mestnega pomena in »otoke športa za vse« na ravni četrtnih skupnosti.

Ambicija

Zgrajen športni center Stožice s stadionom in športno dvorano bo z množično obiskanimi in vrhunskimi športnimi dogodki Ljubljani dajal pridih evropskega mesta.

Obnovljeni bodo športni parki Bežigrad, Tivoli, Svoboda (gimnastični center), Krim, Kodeljevo, Kolezija.

Vzpostavljenih bo najmanj pet otokov športa za vse v posameznih mestnih četrtih skupnostih (obnovljena igrišča v naseljih, ureditev tekaških in pohodniških poti ter drugih zunanjih športnih površin) in centrov urbanega športa (skating, rolkanje, kolesarstvo), da bodo otrokom, mladim in odraslim omogočali kakovostno in športno aktivno preživljanje prostega časa.

Vrhunski športni dogodki na kakovostni športni infrastrukturi bodo meščanom in turistom omogočali varnost, udobje in kakovostno druženje z družino in prijatelji v športnem življenjskem slogu.

Zasebnemu kapitalu bo omogočena izgradnja najmanj deset manjših zasebnih športnih centrov.

Športne površine se bodo povečale z 2 m² na 3 m² na prebivalca.

Dejavnosti

V času projektiranja in izgradnje športnega centra Stožice in obnove športnega parka Bežigrad ter drugih športnih parkov je potrebno v partnerstvu s športnimi klubi in zvezami razviti ponudbo sodobnih športnih programov ter predvideti možnost tudi organizacije tekmovanj hokeja na ledu.

Obnoviti je potrebno športne parke Bežigrad, Tivoli, Ilirija, Svoboda (gimnastični center), Krim, Kodeljevo, Kolezija in poletno telovadišče, da bodo s programi prednostnih športnih panog obarvali vsakodnevni utrip mesta. V sodelovanju z upravljavci mreže javnih športnih objektov in zasebniki pa moramo ob tem izdelati projekte na zalogo za črpanje državnih in evropskih sredstev.

Zaključiti je potrebno proces reorganizacije sistema upravljanja z mrežo javnih športnih objektov pod okriljem Zavoda Tivoli in osnovnih šol ter vzpostaviti enotno politiko ravnanja s športnimi objekti oz. športnega prostora v javni mreži MOL ter v okviru tega vzpostaviti partnerstvo s športnimi društvi in zvezami, ki imajo domicil v posameznih športnih centrih.

V upravljanje odprtih športnih površin (otokov športa za vse) bodo bolj kot doslej vključene mestne četrtne skupnosti v partnerstvu z osnovnimi šolami. S tem bomo omogočili večjo dostopnost športnih igrišč za otroke in mlade, ki so v upravljanju osnovnih šol, v času, ko so šole zaprte.

Športnim klubom je potrebno v okviru mestnih športnih zvez in prednostnih športnih panog omogočiti prednostno uporabo mreže javnih športnih objektov, ki so v upravljanju Javnega zavoda Tivoli in osnovnih šol.

Zmanjševali bomo birokratske ovire, da bi spodbudili zasebni kapital h gradnji manjših športnih centrov, da bi izboljšali obveščenost in dosegli večjo prožnost Mestne uprav pri urejanju zemljiških zadev.

Podpirali bomo izvajalce letnega programa športa pri črpanju sredstev iz javnih skladov države in Evropske unije ter nudili podporo pri upravnih postopkih na mestni in državni ravni.

5.4. Sodobna organiziranost športa in športnih klubov ter usposobljeni strokovni in organizacijski kadri

Izhodišče

Športna društva oz. klubi so temelj športnega življenja v Ljubljani.

Sodoben model organiziranosti športa ter športnih društev in profesionalnih klubov bo omogočil hitrejši razvoj športa v Ljubljani. Pomembno vlogo bo igrala podjetniška miselnost tako v športnih društvih in zvezah kot pri zasebnikih.

Ambicija

Mestna športna društva in njihove zveze (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...) bodo postali sodobne športne organizacije s poslovnimi modeli, ki bodo omogočali hitrejšo rast poslovnega uspeha ter ustvarjanje novih virov financiranja za razvoj športnih programov in športne infrastrukture.

Celotni prihodki ljubljanskih športnih društev iz poslovanja se bodo povečali od zdajšnjih 0,1 odstotka na 0,15 odstotka bruto družbenega proizvoda.

Učeče športne organizacije bodo zagotavljale višjo kakovost za profesionalno in volontersko delo v športnih klubih ter spodbudile večjo zavzetost širše javnosti za šport, kar bo prispevalo k hitrejšemu kulturnemu in gospodarskemu razvoju Ljubljane.

Dejavnosti

Pospeševali bomo nastajanje mrež športnih društev, ustvarili center strokovnega dela in razvoja športnih društev, projektov, programov in športnih navdušencev.

Društva naj se sama odločajo o tem, ali so zainteresirana, da se povezujejo v zveze društev. Spodbujali bomo prenovi poslovnih modelov klubov in njihovih zvez (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice ...) in uporabo sodobnih tehnologij ter s tem izboljšali kakovost poslovanja v športnih društvih in njihovih zvezah. Mestna občina Ljubljana bo finančno spodbujala uspešne in dejavne ljubljanske klube, inovativnost v športnih klubih in podjetniško miselnost.

V okviru strukturnih politik Evropske unije smo namenjeni vzpostaviti učinkovit sistem vseživljenjskega učenja v športnih organizacijah tako za profesionalne kot volonterske delavce. Spodbuditi želimo tudi nastanek internetne športne televizije v Ljubljani.

Vzpostavljali bomo prakso javno-zasebnega partnerstva in partnerstva med nevladnimi organizacijami (civilno družbeno sfero športa) in zasebnim kapitalom ter spodbujali profesionalizacijo športnih ekip iz zdajšnjih društev v gospodarske družbe.

5.5. Mestna občina Ljubljana bo za uresničevanje strategije športa ustanovila Oddelek za šport

Mestne oblasti se zavezujejo, da bodo v prihodnje na področju športne politike naredile vse, da se sedanje stanje stagnacije in nazadovanja premakne z mrtve točke. To bomo dosegli z doslednim uresničevanjem sprejete strategije za šport.

Razvoj športa torej ni namenjen sam sebi kot nepotreben strošek, ampak prispeva k socialnemu, kulturnemu in gospodarskemu razvoju mesta.

Podporo razvoju športa, temelječega na športnih društvih in zvezah, bosta izvajala novo ustanovljeni Oddelek za šport v mestni upravi Mestne občine Ljubljana in Javni zavod Tivoli.

Oddelek za šport bo povezoval potencialne znotraj mestne uprave (Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje, Oddelek za zdravje in socialno varstvo, Oddelek za urejanje prostora, Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet ter drugi organi Mestne občine Ljubljana), športnih organizacij (športna društva, športne zveze, Olimpijski komite Slovenije – združenje športnih zvez) ter drugih organizacij, povezanih s športom (šole, univerza, zdravstvene organizacije idr.).

Mestna občina Ljubljana bo spodbujala moderno, pregledno organiziranost športa, ki bo zagotavljala kakovostne programe športa otrok in mladine, vrhunske dosežke, dostopno športno rekreacijo za zdrav način življenja – na ravni visoko strokovnega delovanja in spoštljivega odnosa do športa.

Načela športne politike

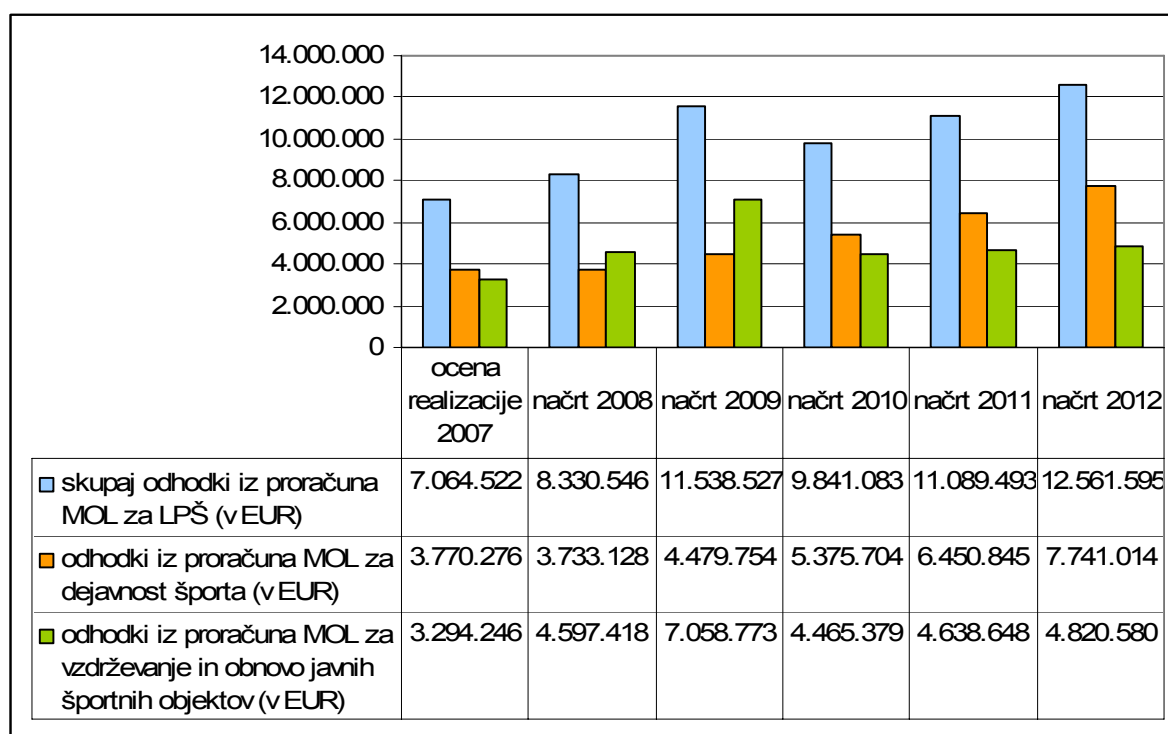
- **množičnost:** športna rekreacija mora biti enakopravno dostopna za vse meščane;
- **kvaliteta:** spodbujanje tekmovalnega športa v vseh panogah, ki so pomembne na državni ravni in v relevantnem mednarodnem okolju;
- **raznovrstnost:** prestolnica države mora spodbujati različne športne panoge, a upoštevajoč finančne možnosti mesta;
- **družabnost:** šport je pomemben način ustvarjalnega preživljanja prostega časa za številne meščane;
- **odličnost:** šport je pomembna oblika ustvarjalnosti, ki je pomembna tudi za podobo mesta;
- **urbanost:** brez razvitega športnega navijaštva si je težko zamisliti mestni utrip sodobnega mesta;
- **identiteta:** prepoznavnost mesta se z odmevnimi športnimi dosežki poveča;
- **ekonomski učinek:** učinki se nedvomno kažejo na področju turizma do športnih in ob športnih naložb.

Podobno kot gospodarstvo, kultura, šolstvo, zdravje in urbanizem potrebuje Ljubljana, če želi postati mesto športa, področni Oddelek za šport, ki bo z večjimi pooblastili in naborom znanja učinkoviteje sodeloval z drugimi oddelki, športnimi organizacijami v

mestu in državnimi ustanovami. S tem bo dosežena visoka stopnja medsebojnega sodelovanja in učinkov med ključnimi javnimi, gospodarskimi in družbenimi dejavnostmi mesta.

S prerazporeditvijo zaposlenih v mestni upravi in mestnih javnih ustanovah na Oddelek za šport bo na posameznih projektih zaposlenih najmanj 7 strokovnih delavcev in vodja oddelka.

6. Finančne posledice za Mestno občino Ljubljana do leta 2012

Realizacija Nacionalnega programa športa v Mestni občini Ljubljana najbolj zaostaja na področju dejavnosti športa. Po nacionalnem programu športa bi morali znašati izdatki za dejavnost športa v letu 2010 nekaj manj kot 10 milijonov evrov. V Letnem programu športa za leto 2008 je predvidenih 3,7 mio evra sredstev za to dejavnost. Do leta 2012 je predvideno, da se bodo sredstva iz proračuna za športno dejavnost skoraj podvojila.

Z ustreznimi ukrepi (pripravljanje projektov na zalogo za gradnjo oz. prenovu športnih objektov in športne dejavnosti) bo Oddelek za šport v sodelovanju s športnimi organizacijami namenil posebno pozornost pomnoževanju sredstev iz proračuna Mestne občine Ljubljana s sredstvi iz bodočih drugih skladov na mestni ravni, iz

državnega proračuna, Fundacije za šport ter evropskih centraliziranih in decentraliziranih skladov.

7. Uresničevanje strateških smernic

7.1. Ukrepi za uresničevanje strateških smernic na področju množičnega športa

Ukrep	Opis	Rok izvedbe	Nosilci
Animacijski in promocijski programi	Na mestni ravni v sodelovanju z elektronskimi in tiskanimi mediji vzpostaviti promocijske akcije za povečevanje števila športno aktivnih; smiselno povezovanje v nacionalne promocijske akcije pod okriljem Olimpijskega komiteja Slovenije.	Q4 – 2012	Oddelek za šport, Športna zveza Ljubljane, Olimpijski komite Slovenije, športna društva in zveze
Mreža športnih društev in izobraževanja	S spodbujanjem vzpostavljanja mreže športnih društev in šol želimo izboljšati povezanost med šolstvom, Univerzo in športno društveno sfero. S tem želimo povečati število športno aktivnih osnovnošolcev, dijakov in študentov v programih športnih društev.	Q4 – 2009	Oddelek za šport, Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje, Agencija za šport, Fakulteta za šport, športna društva in zveze, vrtci, šole
Izboljšati motorične in gibalne sposobnosti otrok in mladih	V zadnjih 10 letih ljubljanski otroci in mladi v primerjavi s slovenskim povprečjem izgubljajo na motoričnih sposobnostih. Interesne programe športa otrok in mladine Agencije za šport bomo tesneje povezali z mrežo športnih društev in izobraževanja ter otrokom in njihovim staršem ponudili svetovanje na podlagi podatkov športnovzgojnega kartona.	Q4 – 2012	Oddelek za šport, Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje, Agencija za šport, Ministrstvo za šolstvo in šport, Fakulteta za šport, športna društva, vrtci, šole, zdravstvene ustanove
Šport po šoli	Povečati dostopnost športnih objektov po pouku in tudi v pouka prostih dnevih za programe športa otrok in mladine, ki jih izvajajo športna društva in njihove zveze. Brezplačni programi športa otrok in mladine bodo imeli prednost pri uporabi javnega športnega prostora.	Q4 – 2009	Oddelek za šport, Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje, Zavod Tivoli, šole, športne zveze, športna društva

STRATEGIJA RAZVOJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI LJUBLJANA OD 2008 DO 2012

Invalidski šport	Omogočati enakovredne pogoje za razvoj invalidskega športa; spodbuditi organizacijo vsaj enega velikega športnega dogodka letno.	Q4 - 2012	Oddelek za šport, Zveza za šport invalidov
Športna rekreacija odraslih in veteranski šport	Zagotavljati športni prostor za organizirano (v okviru športnih društev) in neorganizirano (individualno) športno rekreacijo; spodbuditi športna društva za pripravo animacijskih programov kakovostnega ukvarjanja s športno rekreacijo (delavnice v okviru vseživljenjskega učenja – možnost črpanja sredstev EU) ter s tem za pospeševanje vključevanja v članstvo; spodbujanje povezovanja društev z zdravstvom in turizmom.	Q4 - 2012	Oddelek za šport, športna društva in zveze
Velike množične prireditve	Ljubljanski maraton in Pot ob žici še bolj uveljaviti v širši regiji; spodbuditi organizacijo novih velikih množičnih prireditev.	Q4 - 2012	Oddelek za šport, športna društva in zveze

Opomba: Q1 = prvo četrletje, Q2 = drugo četrletje, Q3 = tretje četrletje, Q4 = četrto četrletje

7.2. Uresničevanje strateških smernic na področju zagotavljanja pogojev za vrhunske športne dosežke

Ukrep	Opis	Rok izvedbe	Nosilci
Izdelati seznam športov, ki jih bo Mestna občina Ljubljana sofinancirala prednostno (kategorizacija)	Kategorizacijo športov na mestni ravni uskladiti po kriterijih: mednarodna uspešnost, tradicija oz. zasidranost in pomen športa za javnost v mestu oz. državi, gledanost panoge (v tujini, pri nas). Glede na določene prednostne naloge so v prednosti športne panoge, in ne klubi (na primer košarka v mestu, in ne avtomatično klub).	Q4 - 2008	Oddelek za šport, ekspertna skupina, Športna zveza Ljubljane, športna društva in zveze
Mestne športne šole za obetavne (perspektivne) športnike v okviru športnih društev in njihovih zvez	Športne šole v prednostnih panogah bodo otrokom in mladim omogočale pogoje (športni objekt, strokovni kader, meritve in svetovanja) za njihov razvoj na področju kakovostnega in vrhunskega športa. Povezava z športnimi oddelki v osnovnih in	Q4 - 2012	Oddelek za šport športne zveze in društva, osnovne in srednje šole, Ministrstvo za šolstvo in šport, nacionalne

STRATEGIJA RAZVOJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI LJUBLJANA OD 2008 DO 2012

	srednjih šolah ter s sistemom nacionalnih panožnih športnih šol.		panožne športne zveze
Zaposlovanje trenerjev v mestnih športnih šolah	Trenerjem v športnih šolah zagotoviti sredstva za osnovno plačo (enako kot to mesto zagotavlja npr. za vzdrževalce športnih objektov).	Q1 – 2009	Oddelek za šport, športne zveze in društva
Meritve in svetovanja za mlade (perspektivne) športnike	V sodelovanju z Inštitutom za šport vzpostaviti sistem izvajanja meritev in svetovanja.	Q2 – 2009	Oddelek za šport, športne zveze in društva, Fakulteta za šport
Status športnika mesta Ljubljane	Vzpostaviti sistem za podeljevanje statusa športnika mesta v šoli in na Univerzi; vzpostaviti poseben sklad donatorjev za štipendije in nagrade športnikov s statusom; športnikom izboljšati zdravstveno varstvo.	Q1 – 2009	Oddelek za šport, Športna zveza Ljubljane
Mednarodni športni dogodki	V sodelovanju z OKS in nacionalnimi športnimi zvezami povečati število mednarodnih vrhunskih in tudi veteranskih športnih dogodkov.	Q4 – 2012	Oddelek za šport, lokalne športne zveze in društva, OKS-ZŠZ, nacionalne panožne športne zveze

Opomba: Q1 = prvo četrtletje, Q2 = drugo četrtletje, Q3 = tretje četrtletje, Q4 = četrto četrtletje

7.3. Ukrepi za uresničevanje strateških smernic na področju zagotavljanja urbanega športnega prostora

Ukrep	Opis	Rok izvedbe	Nosilci
Izgradnja športnega centra Stožice	Športni center s stadionom in športno dvorano bo zgrajen z zasebnim kapitalom. V sodelovanju s športnimi društvi in zvezami bodo pripravljene programi za delovanje športnega centra.	Q4 – 2009	Zavod Tivoli, Oddelek za šport, športna društva in zveze
Obnova športnih parkov	Dograjena bo športna dvorana na Kodeljevem; dokončana dvorana v Zalogu; dograjene večnamenske dvorane na ploščadi pred Halo Tivoli; izvedena bo ureditev stadiona v Šiški; vzpostavljena bo ustrezna plavalna infrastruktura (Ilirija in	Q4 -2012	Zavod Tivoli, Oddelek za šport

STRATEGIJA RAZVOJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI LJUBLJANA OD 2008 DO 2012

	Tivoli).		
Vzpostavitev otokov športa za vse	Označitev, vzdrževanje in urejanje nepokritih športnih površin, namenjenih športni rekreaciji, ter tekaških in pohodnih poti v neposredni bližini naselij; razsvetlitev nekaterih tekaških in pohodniških poti; vzpostavitev centrov za urbane športe (skating, rolkanje, kolesarstvo).	Q4 - 2012	Zavod Tivoli, Oddelek za šport, šole, športna društva in zveze
Gradnja zasebnih športnih centrov	Mesto bo ustvarjalo pogoje za gradnjo zasebnih športnih centrov, tudi v partnerstvu z društvi oz. zvezami društev.	Q4 - 2012	Oddelek za šport, zasebniki, športna društva in zveze
Ravnanje s športnim prostorom	Vzpostavljen bo informacijski sistem, ki bo uporabnikom omogočal vpogled v zasedenost športne infrastrukture, upravljavcem pa učinkovito ravnanje.	Q4 – 2009	Oddelek za šport, Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje, Zavod Tivoli, šole

Opomba: Q1 = prvo četrtletje, Q2 = drugo četrtletje, Q3 = tretje četrtletje, Q4 = četrto četrtletje

7.4. Ukrepi za uresničevanje strategije športa 2012 na področju zagotavljanja sodobne organiziranosti športnih organizacij

Projekt	Opis	Rok izvedbe	Nosilci
Delovanje športnih zvez in društev	Športnim društvom in zvezam športnih društev, ustanovljenih za delovanje na območju MOL, želimo ustvariti pogoje, da bodo postale športne organizacije s sodobnimi modeli poslovanja. Vzpostaviti želimo sistem za zagotavljanje pogojev delovanja športnih zvez in društev (plače za strokovne delavce na področju poslovanja) ter spodbuditi razvoj in ravnanje mestnih športnih blagovnih znamk (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda, Ljubljana, Stožice).	Q4 – 2009	Oddelek za šport, športna društva in zveze,
Usposabljanja za strokovne delavce na področju poslovanja	Za delavce športnih društev in zvez, ki delajo na področju poslovanja, je potrebno organizirati usposabljanja.	Q4 - 2008	Oddelek za šport, Agencija za šport, športna društva in zveze
Spodbujanje volonterskega dela v društvih	Vzpostaviti sistem ravnanja z volonterji (vrednotenje volonterskega dela, zahvale,	Q4 - 2012	Oddelek za šport, Športna zveza Ljubljane

STRATEGIJA RAZVOJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI LJUBLJANA OD 2008 DO 2012

	nagrade); spodbujati brezplačna usposabljanja za strokovne in organizacijske delavce (črpanje sredstev iz evropskega socialnega sklada).		
Profesionalne ekipe	Spodbuditi je potrebno športne klube, da delovanje profesionalnih ekip v partnerstvu z zasebnim kapitalom prenesejo na gospodarske družbe ter s tem omogočijo večji dotok zasebnega kapitala.	Q4 – 2010	športna društva, gospodarske družbe
Uporaba informacijske tehnologije	Spodbujali bomo športna društva k uporabi sodobne informacijske tehnologije tako v procesu vadbe kot v procesu poslovanja športnih organizacij (trženje, ravnanje s člani ...).	Q4 - 2012	Oddelek za šport, Športna zveza Ljubljane, športna društva in zveze

Opomba: Q1 = prvo četrletje, Q2 = drugo četrletje, Q3 = tretje četrletje, Q4 = četrto četrletje

7.5. Ukrepi za uresničevanje strategije športa 2012 na področju Mestne uprave

Ukrep	Opis	Rok izvedbe	Nosilci
Ustanovitev Oddelka za šport	Pripraviti spremembo odloka o organizaciji mestne uprave in sistemizacijo; zaposliti skupaj 8 delavcev.	Q1 – 2008	Mestni svet, Mestna uprava
Posodobitev in poenostavitev meril za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa Mestne občine Ljubljana	Določiti seznam prednostnih športnih panog v MOL in ga deloma uskladiti s podobnimi razvrstitvami na nacionalni ravni; izdelati merila za sofinanciranje izvajalcev LPŠ, ki bodo temeljila na uresničevanju smernic iz strategije športa do leta 2012.	Q4 – 2008	Mestni svet, Oddelek za šport, Zavod Tivoli, športne zveze, športna društva, Univerza
Pripraviti in sprejeti predloge letnih programov športa od leta 2009 do leta 2012	V skladu s smernicami iz strategije športa do leta 2012 in Nacionalnim programom športa pripraviti predloge letnih programov športa za posamezno leto do leta 2012.	Q4 - 2008	Mestni svet, Oddelek za šport, Zavod Tivoli, športne zveze, športna društva, športniki, trenerji, Univerza
Zmanjševanje birokratskih ovir in izboljšanje preglednosti delovanja mestne uprave na področju športa	Izdelan bo akcijski načrt za zmanjševanje birokratskih ovir za upravne postopke na področju športa (finance, objekti, prostor,	Q4 – 2009	Mestna uprava Oddelek za šport, uporabniki storitev

STRATEGIJA RAZVOJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI LJUBLJANA OD 2008 DO 2012

	statusne pravice ...) in povečanje prijaznosti uprave do športnih organizacij in drugih uporabnikov storitev.		
Nadzor in poročanje o uresničevanju letnih programov športa in strategije športa do leta 2012	Iz predstavnikov športnih društev in zvez bo imenovana komisija, ki bo spremljala uresničevanje LPŠ in strategije; izdelana bodo letna poročila.	Q4 – 2012	Mestni svet, Oddelek za šport, športne zveze, športna društva, športniki, trenerji
Forum športa	Mestna uprava bo pod pokroviteljstvom župana dvakrat letno organizirala javno razpravo o uresničevanju strategije športa v Ljubljani.	Q4 – 2012	Oddelek za šport, Športna društva in zveze

Opomba: Q1 = prvo četrletje, Q2 = drugo četrletje, Q3 = tretje četrletje, Q4 = četrto četrletje

8. Vloge nosilcev pri uresničevanju strategije

Opredelitev vlog posameznih nosilcev pri uresničevanju strategije na področju športa v Ljubljani do 2012

Nosilec	Opis vloge nosilca pri uresničevanju strategije
Športna društva	Izvajajo programe športa za svoje člane. Športna društva, njihove zveze in njihovi člani bodo imeli osrednjo mesto pri nadaljnjem razvoju športa v Ljubljani.
Lokalne športne zveze (Olimpija, Slovan, Krim, Ilirija, Svoboda ...)	Izvajajo podporne programe za svoje člane (društva). V okviru svojih blagovnih znamk skupaj z društvi razvijajo programe športa, ki bodo dostopni čim večjemu številu meščanov in obiskovalcev oz. turistov vseh starostnih skupin.
Druge lokalne športne zveze (strelstvo, judo, gimnastika, nogomet ...)	Izvajajo programe za svoje člane (društva).
Športna zveza Ljubljane	Zastopa člane (društva) v Olimpijskem komiteju Slovenije. V sodelovanju z društvi, zvezami in Oddelkom za šport pospešuje uveljavljanje statusnih pravic športnikov in trenerjev na področju Mestne občine Ljubljana. Skupaj s svojimi člani in Oddelkom za šport oblikuje konzorcije za kandidiranje na javne razpise na državni in evropski ravni, na področjih programov športa (usposabljanja volonterjev, animacijski in promocijski programi) in investicij v športno infrastrukturo. V sodelovanju z društvi in drugimi zvezami sodeluje pri oblikovanju meril za sofinanciranje letnih programov športa in usklajuje pobude za razvoj športa v Ljubljani.
Nacionalne panožne športne zveze	Daje pobude za razvoj posameznih športnih panog v mestu in v sodelovanju z društvi in zvezami sodeluje pri razvojnih projektih na področju programov in investicij v športno infrastrukturo.
Olimpijski komite Slovenije – združenje športnih zvez	Nudi podporo Športni zvezi Ljubljane na področjih usposabljanj volonterskih in profesionalnih delavcev, animacijskih in promocijskih programov, statusnih pravic športnikov in trenerjev ter na področju drugih razvojnih projektov.
Gospodarske družbe na področju športa	Razvijajo komercialno ponudbo programov športa. Vlagajo v gradnjo komercialnih športnih centrov.
Javni zavodi na področju športa (Zavod Tivoli, Agencija za šport)	Nudijo podporno dejavnost za izvajanje programov športnih društev in njihovih zvez ter drugih poslovnih subjektov s področja športa.
Vrtci in šole	V skladu z zakonodajo pri izvajanju interesnih športnih programov se vključujejo športna društva in njihove zveze. Športni prostor, ki je v upravljanju vrtcev in šol, se v popoldanskem času prednostno namenja programom športa otrok in mladine.
Univerza v Ljubljani	V skladu s pristojnostmi izvaja programe športa na univerzi, ki so sofinancirani iz državnega proračuna za vse študente. Ustvarja pogoje za študente športnike. V izvajanje programov športa na Univerzi vključuje športna društva in zveze s sedežem v Mestni občini Ljubljana.

Fakulteta za šport	Izvaja meritve in svetovanja na področju kakovostnega in vrhunskega športa otrok in mladih, izvaja programe svetovanja za povečanje motoričnih sposobnosti otrok in mladih v sodelovanju z društvi, vrtci, šolami in zdravstvenimi ustanovami.
Zdravstvene ustanove	Sodelujejo pri zagotavljanju zdravstvenih pravic športnikov, ki tekmujejo v uradnih tekmovalnih sistemih. Sodelujejo pri povečevanju motoričnih sposobnosti otrok in mladih.
Oddelek za šport	Vodi upravne postopke na področju športa v Mestni občini Ljubljana in v partnerstvu z vsemi subjekti na področju športa ustvarja pogoje za razvoj športa v Mestni občini Ljubljana.
Mestni svet	Sprejema letni program športa in merila za sofinanciranje programov športa.

9. Zakonske in druge podlage za sprejem in uresničevanje strategije za šport

Zakonodaja in druge podlage s področja športa ali povezanosti s športom

- Zakon o športu
- Nacionalni program športa
- Bela knjiga o športu v EU
- Akcijski program EU na področju športa Pierre de Coubertin
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 61/06)
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 45/94 odločba US: U-I-104/92, 8/96, 18/98 odločba US: U-I-34/98, 36/00-ZPDZC, 17/06 – ZJZP)
- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 21/06-odločba US in 14/07 - ZSPDPO)
- Zakon o ustanovah (Uradni list RS, št. 70/05 – uradno prečiščeno besedilo in 91/05, popr.)
- Statut Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 26/01, 28/01 in 42/07)

Povezave z drugimi strategijami Mestne občine Ljubljana

- Ljubljana 2025 – Predlog prostorske vizije dolgoročnega razvoja mesta
- Strateški razvojni in trženjski načrt turistične destinacije Ljubljana za obdobje 2007 - 2013
- Strategija razvoja socialnega varstva v Mestni občini Ljubljana od 2007 do 2011
- Drugi strateški dokumenti s področja izobraževanja in gospodarstva

Druge podlage

- Operativni programi za obdobje 2007-2013 na področjih razvoja človeških virov in krepitev regionalnih razvojnih potencialov
- Strategija Vlade Republike Slovenije na področju telesne (gibalne) dejavnosti za krepitev zdravja od 2007 do 2012